

Cila Baričević

Priča o Vedranu

ilustrirala Slavenka Milinović

Zahvaljujemo svim dragim prijateljima i suradnicima koji su na bilo koji način pridonijeli stvaranju ove slikovnice, posebno Mariji Gajšek, Željki Horvat Vukelja i Ljiljani Jurić.

tiskano uz potporu **Gefördert durch die**
Aktion
MENSCH

Zagreb 2016.

Nakladnik

Udruga Korablja, Kapucinska 29, Zagreb

Za nakladnika

Ana Wagner Jakab

Urednica

Biljana Acan

Recenzentica

Željka Horvat Vukelja

Stručni suradnici

Marija Gajšek, Željka Horvat Vukelja

Grafičko oblikovanje i naslovnica

Slavenka Milinović

Lektura

Nataša Družijanić

Tisak

Grafički zavod Hrvatske d.o.o.

Mičevečka ulica 7, Zagreb

Tiskanje dovršeno u ožujku 2016.

ISBN: 978-953-58955-0-3

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000928197.

© Udruga Korablja, Kapucinska 29, Zagreb

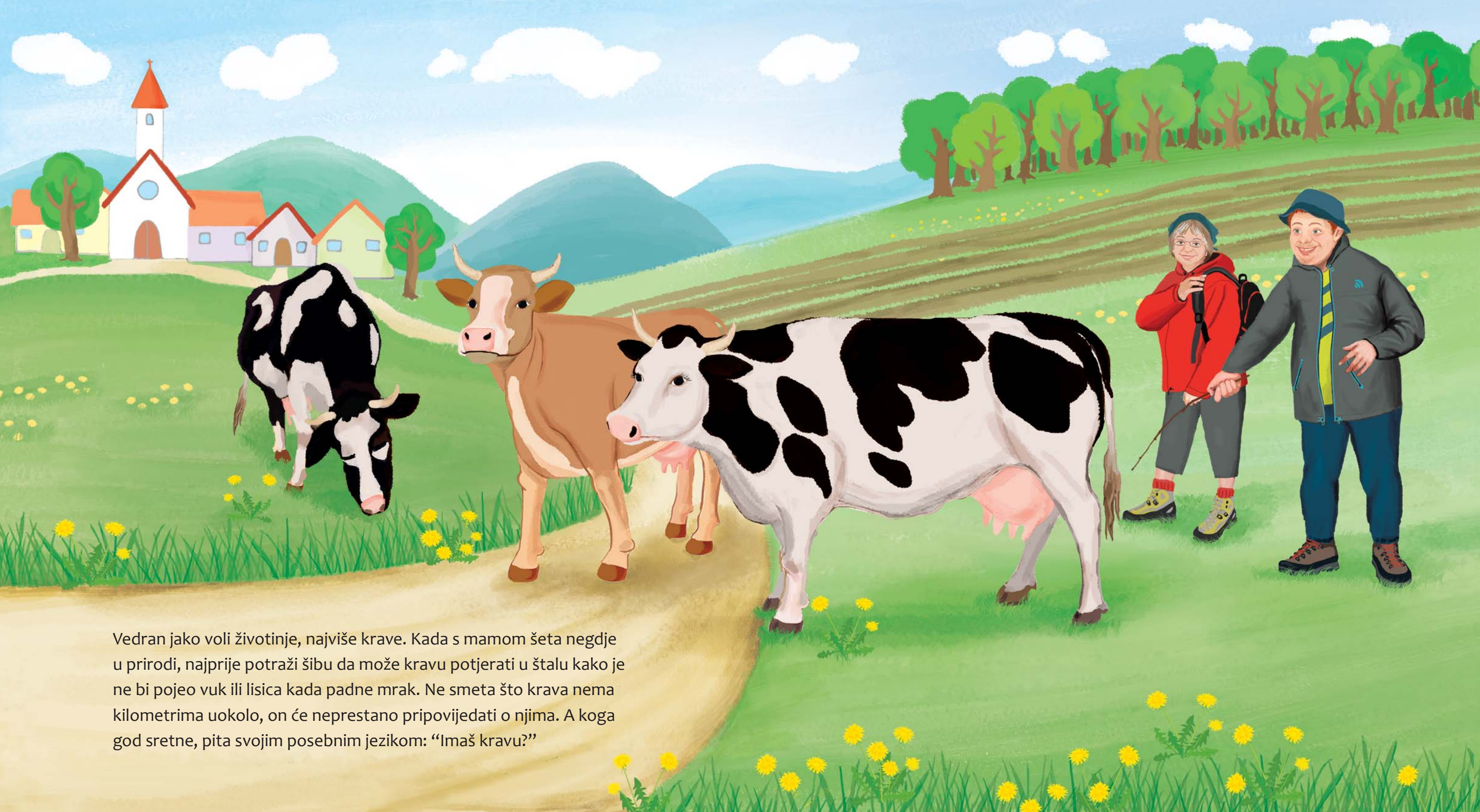
Dragi čitatelji, draga djeco, roditelji, učitelji, odgajatelji, bake i djedovi, željeli bismo vas upoznati s jednim mladićem.

Vedran se rodio jednoga lijepog proljetnog dana. S velikim su ga veseljem iščekivali njegovi mama, tata, brat i ostala rodbina. Kad je bio posve mali, mnogo je dana proveo u bolnici. Nije se razvijao poput ostale djece. Kada su njegovi vršnjaci već trčali, on je tek prohodao. I danas hoda polagano, ima problema s ravnotežom. Otežano govori i više puta mora riječ ponoviti kako bismo ga razumjeli. Liječnici su njegovo stanje nazvali motoričkim oštećenjima i intelektualnim teškoćama.

Nas koji Vedrana poznajemo, svaki susret s njim razveseli i razvedri. Kao i svi mi, i on voli osjetiti pažnju, nježnost, poštovanje, ljubav. I on je katkad tužan, neraspoložen i ljutit. I on, kao i mi, ima svoje dobre i loše dane. Priča koja slijedi potpuno je istinita.

Vedran je dvadesetpetogodišnji mladić koji se najradije druži sa svojim vršnjacima – trogodišnjom djecom. Pitate se što to govorim: Dvadesetpetogodišnji mladić kojemu su vršnjaci djeca od tri godine?! A ipak je tako. Vedran je samo tijelom već odrastao mladić: ima blizu sedamdeset kilograma i preko sto sedamdeset centimetara visine. Ali zna i razumije koliko može znati i razumjeti trogodišnje dijete. Nikada neće ni moći više od toga.

Vedran jako voli životinje, najviše krave. Kada s mamom šeta negdje u prirodi, najprije potraži šibu da može kravu potjerati u štalu kako je ne bi pojeo vuk ili lisica kada padne mrak. Ne smeta što krava nema kilometrima uokolo, on će neprestano pripovijedati o njima. A koga god sretno, pita svojim posebnim jezikom: “Imaš kravu?”

Ni šetnje gradom nisu manje zanimljive. Treba zaviriti u svaki izlog ne bi li se pronašao štap i šešir, jer kakav je to pastir bez štapa i šešira. (Da samo vidite njegovu zbirku tih predmeta!)

Usput ne previdi niti jedan odbačeni papir. Po ulicama, trgovima, tramvajima... i on i mama podižu ono što su drugi bacili pa se ogledaju za košem, ili mama, na to već navikla, nosi vrećicu.

Ovo što ću vam sada ispričati posebno govori o ljepoti njegove duše. S prepunim naprtnjačama uputili se mama i Vedran na izlet. U tramvaju Vedran odmah sjeda, jer teško drži ravnotežu, a naprtnjaču stavlja na stolac ispred sebe.

Na jednoj od sljedećih stanica u tramvaj ulazi postariji gospodin. Vedran brzo uzima torbu i svojim širokim toplim osmijehom pozove ga da sjedne. I osmijeh mu je uzvraćen. S njihovih lica sjaji radost.

Vedran je poznat upravo po tom svom širokom, očaravajućem osmijehu. Zato su mu prijatelji, čestitajući mu Novu godinu, darovali spomenar napravljen od raznobojnog papira, s crtežima i porukama:

Budi uvijek nasmijan!

Ostani i dalje tako zlatan!

Vedrane, hvala ti za smijeh!

Ti si sunce koje toplo sja!

Ja te vidim ovakvoga! – stoji uz crtež glave s osmijehom od uha do uha.

Jedan mu je prijatelj rekao:

“Vedrane, da nemaš uši, osmijeh bi ti se pružao oko glave.”

Ali nije sve uvijek tako veselo. Katkad, dok prolazi gradskim ulicama, za njim odjekne poneki ružan povik i smijeh koji vrijeđa. On se onda okreće prema majci, a ona, nemoćna, pokušava ga utješiti požurujući ga da se što prije odmaknu od onih koji mu se rugaju. Vedranove su oči tada pune suza, bespomoćno stišće šake shvaćajući da nije kao drugi.

A kada je kod kuće, rado se igra na ulici s djecom. Djevojčice ga čuvaju, a on se ponaša kao njihov zaštitnik. Dvostruko je veći od njih i pomalo je neobično vidjeti ih u igri zajedno. Nama jest neobično, ali na Vedranovu je licu tada izraz čiste radosti.

Drago nam je što ste pročitali ovu priču. Sada kad ste upoznali Vedrana, molimo vas da ostanete još malo u njegovu društvu i odgovorite na nekoliko pitanja.

Tko je Vedran?

Što Vedran voli?

Kad Vedran i mama šetaju gradom, katkad im se dogodi nešto neugodno.

Što misliš, zašto se neka djeca rugaju Vedranu?

Kako se ti osjećaš kada ti se netko ruga?

Što ti pomaže da se dobro osjećaš?

Kako bi ti utješio Vedrana i mamu?

Što bi rekao onima koji mu se rugaju?

Svatko je od nas u nečemu dobar. Darovani su nam dragocjeni talenti i po njima naš svijet postaje ljepši. Neki od nas znaju nasmijati druge, peći kolače, pričati priče, ljubazno pogledati, brinuti se za druge, pažljivo slušati, utješiti, zapjevati i još mnogo toga.

U čemu je Vedran dobar?

U čemu si ti dobar?

U čemu su dobri tvoji prijatelji?

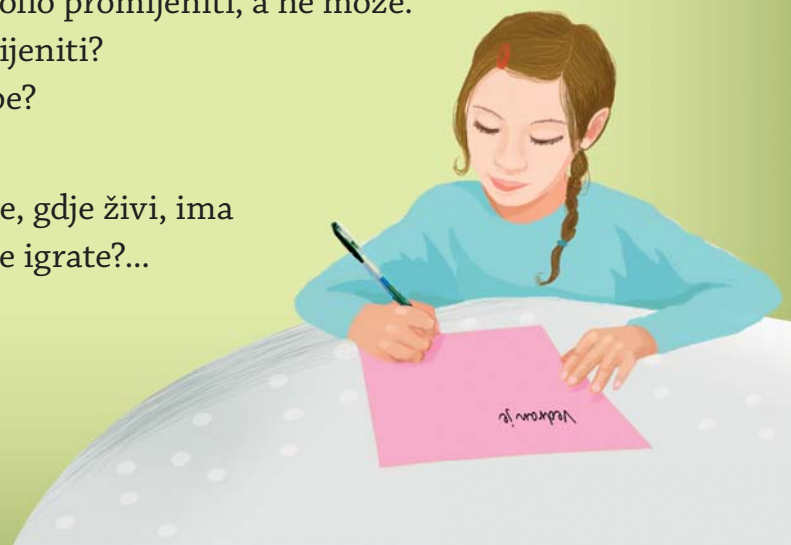
No svatko od nas ima i nešto što bi volio promijeniti, a ne može.

Što misliš, što Vedran ne može promijeniti?

A što ti ne možeš promijeniti kod sebe?

Poznajesh li nekoga poput Vedrana?

Reci nam nešto o njemu: kako se zove, gdje živi, ima li braće i sestara, družite li se, kako se igrate?...

Ovu su priču pročitali i Vedranovi prijatelji koji, poput njega, imaju intelektualne teškoće. Pročitajte kako oni razmišljaju.

Pogodilo me je kad su se djeca rugala Vedranu. Razumijem ja to, i ljudi koji me ne poznaju rugaju mi se kako smiješno hodam, ali kad bi proveli neko vrijeme s nama, sve bi se promijenilo. Volio bih objasniti djeci kako im mi ne želimo nanijeti zlo nego darovati radost i ljubav. Čuo sam jednom kako su roditelji rekli svom djetetu: „Ako se budeš družio s takvim ljudima, onda će se i tebi slično dogoditi.“ Mislim da bi nas ova slikovnica trebala drukčije približiti djeci.

Ne smije se rugati, to je jako teško, to jako boli, to je kao da ništa ne vrijedim. S djecom treba o tome razgovarati.

Tužno je kada djeca ne prepoznaju koliko je Vedranu teško kad mu se rugaju.

Kad bi Vedran došao u jedan razred, djeca bi mu se rugala jer ne zna čitati ni pisati. Ja bih djeci poručila da slušaju Vedrana i druge osobe poput njega.

Volio bih utješiti Vedranovu mamu jer joj je teško kad se rugaju Vedranu.

Svi koji smo radili na ovoj slikovnici članovi smo Korablje, stoga dopustite da vam predstavimo svoju udruhu.

Korablja je udruha putem koje djeluje zajednica Arka u Zagrebu. Dio je međunarodne obitelji – mreže zajednica Arka koje postoje u više od 40 zemalja u svijetu a koje su okupljene unutar krovne organizacije L'Arche International (www.larche.org).

Jean Vanier, utemeljitelj Arke, htio je da ona bude mjesto gdje će svaka osoba, bez obzira na njezine sposobnosti, imati svoje mjesto i moći dati svoj doprinos u izgradnji čovječnijeg društva. U takvom načinu života ranjivost ljudske osobe otkrivamo kao dar, a naši odnosi postaju izvor preobrazbe nas samih i društva u cjelini.

www.korablja-arka.hr

Cila Baričević majka je mladića poput Vedrana. Već pet godina je i baka. Dobra je u pečenju palačinki i kuhanju pužića i juhe od gljiva, kao i u kupovanju kremšnita, koje su vrlo ljekovite kada se odlazi zubaru. Nešto je manje uspješna prilikom brijanja, pa zbog njene nespretnosti brada ponekad pretrpi i čupanje, a ponekad i sićušnu porezotinu. Ali za to je pomalo „kriv“ i vlasnik brade jer teško drži glavu u istom položaju.

Mama Kija, kako je sin zove, vrijedno uči njegov jezik kako bi ga mogla što bolje razumjeti, a po potrebi i drugima prevesti. On dosta glasova ne može izgovoriti, npr. f, lj, č, r, c, ž, ć, nj, dž..., pa umjesto njih najčešće upotrebljava „k“. Tako je zeko – keko, cvijeće – kijeke, visibaba – kjekebaba... Zato je Kija odlučila sastaviti rječnik njegova jezika i sada radi na tome.

Slavenka Milinović najstariji svoj crtež ima sačuvan iz vremena kad je kao dvogodišnjakinja nacrtala svog tek rođenog brata. Nacrtala mu je glavu, oči, nos, usta, čak i čipku oko jastuka na kojem je spavao. U osnovnoj školi je iz crtanja uvijek dobivala petice i svi iz razreda su je molili da im nacrtaju nešto u spomenar. Slavenka jako voli knjige. Dvadeset godina pomagala je piscima za djecu i ilustratorima da objave lijepe slikovnice, a onda se i sama odvažila oslikati *Priču o Vedranu*. Bio je to težak zadatak jer je Vedran njen prijatelj i željela ga je vjerno naslikati. Vedran i Slavenka zajedno rade u Korabljinom radionici. Zajedno crtaju, izrađuju lijepe čestitke, nakit od perlica, ukrase od vune, ali najviše od svega vole zajedno u timu igrati košarku. Osim košarke, s Vedranom dijeli još jednu strast - oboje jako vole čokoladu.